

SZARVASI ÚJSÁG

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, **vasárnap.**

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
czimzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. tovább
A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Apró tükördarabok.

Nem kell hozzá sötét lencséjü látcső, sem epétől elfutott kedély, ellenzőleg épen tiszta látás, hogy társadalmunk azon temérdek hibáját, fogyatkozását, félszégét felismerjük, melyek miatt nemcsak az anyagi jólét nem emelkedik: de a lélek kellemei sem valami irigylendők.

A régi közmondásszerű szólamok közé tartozott, hogy hazánk önzirjába fuladozik. Igaz is volt. Három éves termény várt a gabonásban vevőre, az éléstár szegjén megavasodott oldalszalonnák függöttek, tüvel-heggyel összehányva hevert a lomtárban a sok ócskaság mi mai napság vagy számba menne sok embernél, ki méteres kontót kap valahányszor családja nyilvános helyen megjelent, mert — feltűnni kellett.

Az is igaz, hogy ily, önzirjában való fuladozás mellett a régi jó táblabíró befogatott a gyékény ernyős szekérbe, vagy, ha módosabb volt, az ősi csézába s ellátva a telt kamarából a kaszarat bőven, bedöcögötte magát a székhelyre, mert véteknek tartotta volna, részt nem venni a közügyekben, lett legyen, a mi őt magányából kiszólítja, gyűlés, szavazás, vagy bármi nobile officium. Hja akkor nem jutott eszébe a particularista hazafinak, hogy egy ilyen lerándulás mennyibe kerül. Arra, hogy ez a költség másra kellene, nem is gondolt. Ki is telt kevésből. A sógor, a testvér, a rokon nem találta terheltetésnek a szálló vendéget. Örvendett, ha a jó falusiak felől ezer kérdéssel megosromolhatta az érkezőt. — Semmi színlés nem volt a szives látásban, a vendég otthon érezte magát s a közügy nem volt elhanyagolva. Fásultság, közöny, nembánomság, miknek sorvasztó hatása alatt ma a közszellem kiveszőben van, akkor

ösmeretlen méregnövények voltak. Nemes ösztönre buzdita mindenki a maga körében s önzetlenül, haszonlesés nélkül tett, a mit tehetett. Nem hiuságból, nem feltűnni akarásból cselekedte, hanem kedélye épségéhez is megkivántatott a polgári kötelesség betöltésének megnyugtató érzete.

Boldog patriarchalis korszak! vidám életkedvvel, keresetlen egyszerűséggel, egymás iránti kölcsönös rokonszenv és feltétlen bizalommal, puritan erkölcs-
iddel, keserűség menten türhető életmóddal, s zaklatástól ment lelki nyugalommal, hogyan változhatik ily szomorú jelenre!

Mert ne higgye senki, hogy a mai társadalom dalárünnepélyei, látványosságai, bankettiei, hangversenyei, sőt komoly czélunak látszó kultur intézményei mellett olyan az élet. minőnek néha a felszinen felcsillámlik.

Feltűnni akarás a kimerülésig, önzés, színlés tettetés, bizalmatlanság, és ehhez hasonló indulatok, képezik a tündérvilágot, mely a mai életet környezi. A sziv szomorúságának könnyei titokban hullanak. Egy-egy öngyilkosság adja hirül a világnak, hogy az élet zivataros hullámozása ismét magával ragadott egy áldozatot. Hajdan borzalommal emlegettek sokáig ily megdöbbentő esetet, ma a napi krónika megszokott állandó rovata.

Most minden a látszatnak hódol. A szerencse embere fentartja magát és érdekes egyéniséggé válva központot képez maga körül, mint mondani szokás számot tevő egyén a társadalomban. Kitér sorsa üldöz elbukik, mert a vallásos áhitat hiányában a társadalomnak nincs elég ereje, hogy megmentse a halálba való rohanástól. Már ifjonta szomorú meddő sivar-

ságra kárhoztatják az emberek egymást, a bizalom kölcsönösen kihál, a lélek vidámsága elfonnyad az örökös tettetés színjátékában. Nem találkozhatunk senkivel hogy gyanus tekintetet le ne olvassunk arczáról, mellyel azt akarja mérlegelni: mennyi igaz a tényből, mellyel az az ember és hozzátartozó valamely nyilvános megjelenésnél környezetetni kívánják magukat?

Vajmi kevés csillám, annál több árny a társadalom minden rétegében.

De azért óvást teszek azon feltevés ellen, hogy a multat feltétlenül dicsőíteni, a jelent elítélni szándékoznám, de azon kérdés igenis komolyan tüzi magát előmbé, okvetlen el kelle így távolodni a multtól, a jelennek a cultur-haladás folytán? vagy csak a ferde irány okozza? s erről más izben fogok szólni.

**

Csarnok.

Egy kis állat a nagy természetben.

(Szó.) A természetnek vagy egyetlen remeke sincs. vagy minden egyes remek. Ha az oroszán, a karsu leopárd, mintái a szépségnek, figyeljük meg a legparányibb ázalagot s a tökély, a fejlettség netovábbját itt is megtaláljuk. A kik elfogultan egyik állatot a másik állat királyává kívánnak emelni, vagy egy másikat, mert talán nem oly deli, nincs oly tetszetős alakja, állattársa szolgájaként alacsonyítanak le, gondolják meg, hogy nagy igazságtalanságot követnek el. Mivel érdemi

meg a márcziusi ibolya, a tavasz első kis csirája, mely szép színével szemeinket gyönyörködteti, illatával feledteti, hogy másnap már hervadoz, kérdem: mivel érdemi meg, hogy a büszke, rideg leánder csatlósává, uszályhordozójává szegődjék. Nézd a viharban a tölgyet, bámulod, mily szilárdan tartja magát, s ha nagyobb szél zúdul felé és eltörök, nevensz gyöngeségén. A kis nádszálra rá nem pillantsz, mert megmozdul minden szellőcskére, s mikor a tölgy ledöntve mellette hever a nádszál felemelkedik s megmosolyog mindnyájukat. Kissé politikus s ez erénye.

Az oroszán, a vadak királya, szembeszáll egy ezreddel s ha a kis pók fülébe mászik, örülten rohan alá és fel a király és a felségsértőt meg sem büntetheti. A nagy természetben ne vessük meg a legkisebb állatkát sem.

Ebből kiindulva, méltatom én is figyelemre a pókot, szentelem neki soraimat. Ne mondja rá senki, inkább az oroszánról irtam volna! Nem ismerem el elsőségét.

Sokan rágalmazták az én kis pókomat; befurakodtak a boldog családi élet szentélyébe s azt állíták, hogy a pók-feleség fölfalja férjét, s e rut tettel a legkirivóbb szinekkel ecsetelték, ha ez igaz lenne, magam is elismerném benne a papucskormány legborzasztóbb fokát; de figyelemmel kísértem a pókok családi életét, hanem ily intermezzóra soha nem akadtam, sőt az ellenkezőjét vettem észre.

Véletlenül elvérzett az egyik nőstényke. Segíteni akartam a bajon s más nősténykét fogtam, hogy a hiányt orvosoljam. Mit kelle tapasztalnom? A buskomorságba esett him, elegikus hangulatában meghosszankodva a tett fölött, melylyel — véleménye szerint — érzését akartam sérteni, rögtön, minden gondolkodás nélkül végrehajtója lett ítéletének. Csak a halálban egyesültek, mert gyomrába temette. Kezdtém e kis állatban becsülni a roppant hűséget s bámultam, hogy Mohamednek oly nagy ellensége, sőt minden felekezettől elkülönzött kasztot képez.

* * *

T Á R S A G

Orgiák.

I.

Édes anyám ne busuljon miattam,
Hogy az éjjel a kocsmában mulattam.
Van énnálam rosszabb legény akárhány,
Tudnék én is jó lenni, ha akarnám.

De a világ nem érdemes reája,
Hogy valaki sokat adjon szavára.
Ha rossz vagyok szép leányok párjának:
Megmaradok édes anyám fiának.

II.

Nemcsak igazság van a borban,
De költészet is a mámorban.
Kivált ha ruhazza a cigány:
Csak a' tesz költővé igazán;

Megsebzett engem a szerelem;
Talán többé ki se heverem.

Csak az vigasztal, hogy ilyesmi
Legényeken szokott megenni.

III.

Lány: a szivem csalogatja;
Bor: a bumát elaltatja;
A cigánynak a vonója:
Beteg lelkem gyógyítója.

O. M.

A tréfle király.

(Excentrikus történet.)

Mirskow Boris a legcsodálatosabb muszka volt, kit valaha láttam. Nem azok közül vala, kiket megvakarva „reábukantunk a kozákra, aztán a medvére.” Oh nem. Ő a lehető legcivilizáltabb ember volt lelkileg úgy, mint testileg.

Gyermekarczu és gyermekszivü volt. Különben nagy-

Gondolkozni kezdtem. Ugy tapasztaltam, hogy a pók, kivéve a párosodás idejét, egyedül, magánosan tölti napjait.

Sokszor nagyon sokaig kell várakoznia, míg egy kis legyecskére akad. Az ég madarai nem látják el a szükségességekkel, mint Illés prófétát. Érzéketlennek nem mondható a pók; hanem az éhség, mely fönséget s kicsiséget egyaránt ostromol őt sem hagyja kíméletlenül. Az éhség dühösebb pillanataiban elhomályosodnak szeméi s nem tud különbséget tenni ellenség és barát között. Ami hálójában megfogózik, elveszett — ami egyszer határain belül van, a számára nincs fellebbezés, nincs kegyelem. Ép mint a hangyász, mely kétségbeesett pillanataiban saját fajbeliét is halálra ítéli.

Egy ízben két pókom volt melyek közül egyik feltűnőleg kisebb volt a másikánál. Mind a kettőt egy kis fatáblára helyezém, melyről el nem távozhattak, miután a fatábla a vízszínen uszott s ha a táblát elhagyják, okvellen el kelle veszniök.

A legkisebb érintésnél ijedve futottak szét, — egyik jobban meg volt rémülve mint a másik. Mindkettő a gyöngédebb nemhez tartozott. Egyszerre csak hadat üzen egyik a másikának, — a hadüzenetre rögtön támadás következik s én figyelemmel vizsgálom a véres csatát — A vékony szál, melyre kapaszkodtak, elszakadt s mindketten a vizes tál feneketlen tengerébe zuhantak. Ott sem engedték el egymást, — ott is folytatták a küzdelmet; a befulladás veszélyét figyelembe sem vették.

Mint egy magasabb hatalom, kezembe fogtam a megsebzett állatokat s oda tettem az asztalra magam elé. A kisebb pók fogta meg a nagyobbat s a nagyobb nem is védte magát. Rövid időre távoznom kelle, s hogy a kis csatázók el ne szökjenek, kis üveg burával borítám be. Egy óra múlva, mikor visszatértem, csak egyik pókot találtam a csatatéren. A nagyobból csak egy parányi részke maradt míg a kisebb szinte kétszer oly nagy lett, mint a nagyobbik volt. A pók hátsó része végtelen tágul s hasonlít az éléskamrához. Ez a meghízott kis pók hetekig elélt azután a megalázott nagy pók testén.

szerű gyerek, művelt és kedves; és nyajas egoizmusával kellemessé tudta tenni, nemcsak a saját, de környezői életét is.

Fönséges közönye sohasem ragadta vitatkozásra, vagy unalmas enthziasmusra. Kitünő czimbora volt a maga végtelen lelki nyugalmában.

Igy gondolkoztam egész tegnapig. Átkozott fia l. meny nyire rászédett valamennyiünket az szelid alamusziságával. Ki képzelhetné, hogy e hallatlan, képzelhetetlen, valószínűtlen kaland vele történt volna meg? Brr, most is borsószik a hátam, ha rá gondolok.

* * *

— Ön ismeri a herceget, legalább hírből? Szenvedélyes játékos. Szélhűdött s egész életét karosszékében tölté el; kizarólag játékkal. Reszkető kezei már nem tudják tartani a kártyákat, de agya tiszta, szelleme éles. Nincs párja az ecartéban. E látszólag egyszerű játék szövevényeit nem ismeri ugy senki, mint ő. Ő az écarté Moltkéja.

A mi a hercegnőt illeti, ki ne ismerne őt és történetét. Midőn kegyébe fogadott, körülbelül huszadik lehettem a sorrendben. De nem teszek érte számrehányásokat. Isten őrizzen. Ő az, a mi. Különbben is, olyan férj mellett, mint a

Egy tölgyfa alatt nem rég találtunk egy kis fehér, borsónyi nagyságu kis golyócskát. Nem messze hozzá pókot találtunk s hamar rájöttünk a póktojásokra is. Bele voltak kötve egy kis finom fehér selyem zsákba. Az egész levelet hazavittem, hogy majd annál inkább figyelemmel kísérjem.

A levelet az asztalra tevők. Rajta volt a pók és tojás, de a másik perczen már mindkettő eltűnt.

Valahányszor a levelet megforgattuk, a pók és tojás mindannyiszor rajta volt s a másik perczen újra a levél alá került.

Meg akartam győződni, hogy a levél nélkül mitevő lesz, s azért eldugtam a levelet, csupán az állatkát és tojást hagytam az asztalon.

Nyugtalanul szaladgált egyik végtől a másikig. Igy nem maradhattak a tojások; láttam a kis állat aggodalmát. Kis szekrénykét tettem az asztal végére. A pók, amint meglátta a kis szekrényt, nyilsebesen futott oda s csakhamar a tetejében termett s bele kandikált. Aztán ismét visszafutott a tojásokhoz, felfogta s felvitte a skatulya tetejébe s onnan leszállott a fenékre s egy ott heverő kis levél alá rejté.

Még mielőtt elvitte volna, láttam, hogy finom szálakat huz a tojásoktól a szekrényig és erősen megfeszíti. Mikor műtételével kész volt, feltette a tojásokat a finom kifeszített szálra s biztosabban, mint a legügyesebb Blondin futott végig finom kötelén a tojásokkal együtt.

Másnap betettem egy kis üvegpohárba s papírral bekötöttem, Mikor ismét megnéztem, alig tudtam felfedezni. Ott volt a pohár felső részén, a bekötött papir egyik sötétebb oldalán, miből következtetém, hogy a sötétséget kedveli; a fehér golyócska mindig vele volt.

Levettem a tojásokat s a fenékre helyezém, Igazán bámulatra méltó ügyességet fejtett ki a kis állat, mig ismét felszínre hozá; akadályokat, melyek erejét majd kimeríték, gördítének eléjük s ő mégis legyőzte. Felhozta kincsét, s régi helyén Argus-szemekkel őzé.

(Vége következik.)

herczeg, minden szabad, ugy-e bár? A herczeg a dolgo különben is a legnagyobb egykedvűséggel veszi. Ugy tesz mintha semmit sem venne észre. Még ha beszélnek is előtte bizonyos megcsalt férjekről, azt szokta kérdezni:

— Tudja ő?

S ha azt felelik, hogy nem, hozzáteszi:

— Akkor nincs is megcsalva, Ugy van vele mint a játékos, azt is csak akkor csalják meg, ha észreveszi különben mint sem tud róla.

De nem kell hinni, hogy a herczegnő mintaszerűen viselte magát e tekintetben. Kerülte a botrányt és óvta a külszint. Ha a herczeg az écarté Moltkéja volt a herczegnőt bátran lehetett a hütlenség Boscojának nevezni.

* * *

De nincs olyan bűvész, ki egyszer el ne hibázna mutatványát. Elég ha egy ügyetlen, vagy roszakaratú segédje van. A mi dolgunkat is a roszakarat rontotta el.

A herczegnő szobaleánya egy cigányleány volt. Hü mint egy megfészegetett párducz. De párducz volt!

E lány egy este, tudom is én miért, az előszobában így szólt hozzám:

— Szeretlek!

Fölkaczagtam.

H I R E K.

— (U j z s i n a g ó g a.) Szarvason is, mint több más helyen az izraeliták közt az egyenetlenség beállott a vallási dolgok elintézése miatt s hiába volt minden törekvés őket egyesíteni. — Ma már az orthodoxok ott állanak, mert így hívják azokat, kik a régi tantól nem akarnak eltérni s a korrallal haladni — hogy a „nagy templom utcán” egy csinos zsinagógát emeltek, melyet Pünkösdkor május 24-én szentelnek fel.

— (A s z a r v a s i f ő g y m n á s i u m i) önképzőkör áldozó-csütörtökön (maj. 18) d. u. 3 órakor a diszteremben örömnepet tartott. A főgymnásiumi dalkar megnyitó éneke után a következők adtak elő: 1. Bucsú (Eötvös J.) szavalja Kuczka Zoltán. 2. A kis Savoyard (Ábrány E.) szavalja Návay Aladár. 3. Kisfaludy Károly hatása, írta s felolvassa Blau Jenő. 4. A hős gyerek (Sárossy Gy.) szavalja Hirschler B. 5. A fülemüle (Arany J.), szavalja Kemény Zoltán. 6. Élet kép, írta s felolvassa Szabolcska Mihály. 7. Homér és Ossián (Petőfi S.) szavalja Huszár Dezső. 8. Tetemre hívás (Arany J.) szavalja Nánásy Imre. 9. Az erdei lak (három költő versenye) írta s felolvassa Kemény Z. 10. Pepecsre hívás (paródia J-től) szavalja Weiszberger Géza. 11. Pató Pál úr (Petőfi S.) szavalja Székács Pál. 12. Mire nem visz a szerelem, írta s felolvassa Szokolay Pál. 13. Angyal és ördög (Szász K.), szavalja Kicska Dani. 14. Pázmán lovag (Arany J.) szavalja Szabócska Mihály Végül: Berekesztő-ének a főgymnásiumi dalkartól. — Ez alkalommal, mint szép reményekre fogosító kísérletet, itt közöljük az egyik közre működő: Szabolcska Mihály VIII. oszt. beli tanuló felolvasott költeményét.

Életkép.

Hajnalodik, reggeledik szépen,
Muzsika szól csendes utca félen.
A muzsika recsegő hangjára,
Részeg ember a bolondját járja.

— Szeretlek, folytatá, régóta. Nem akarom, hogy lásd többé a hercegnőt!

Daczára vadságának, sötéten villogó szemeinek, még jobban nevettem. Azt hittem, hogy kissé több köményszeszt ivott kelletténél és szeliden visszatoltam.

— Hát nem óhajtasz? . . . Igazán? — kérdé karomba csimpeszkedve és kezeimet csökolva.

S midőn látta, hogy én tovább nevetek: fel egyenesedett s görcsösen mosolyogva nyitá fel a boudoir ajtaját, elfojtott hangon sugva fülembe.

— Megbánod gróf, megbánod!

* * *

Még egy óra mulva is nevetett a hercegnővel, a nagy kék rókabőrrel borított pamlagon, mely kedvencz pihenő helye volt

Egyszerre kiabálás és léptek zaja hallatsott a szomszéd szobából.

— A herceg hangja! Lehetetlen, — mormogá Elza. Pedig ő volt az, ki ott künn váltig ismétlé:

— Meglátja! Az egész világ látni fogja! Akarom, akarom! Ne nyuljatok hozzám: mert megharaplak. Törjétek be az ajtót, különben harapok.

— Ugy van! Törjétek be az ajtót, kiáltá a herceg.

Az ajtó megnyílt. Gyorsabban történt mindez semmint

A kalapja szemére van vágva
Tántorog is, tánczol is a lába;
Széles az ut, szélesebb a kedve,
Alig tér el alig fér el benne.

Jó kedviből ki ki tör a bánat.
Olyan furcsa síró kedve támad.
Majd nótát kezd, szivrepesztőt régít,
De bele sül nem tudja a végét.

Háta megett három felé huzva,
Három cigány keservesen huzza.
Le virit a jó akarat róluk,
De mi haszna. nem fog a vonójuk!

Nem is csoda tegnap este óta,
Kifogyhatott belőle a nóta;
Alig-alig birja már a lábok,
Még a hold is nevetve néz rájuk.

Hajnalodik, reggeledig szépen . . .
Kicsi házban kicsi falu végén.
Pislogó mécs sugára kialszik,
Szegény asszony zokogása halszik.

— (S i r b a v i t t e a b á n a t.) — Alig két hete temették el Ujfaluéki Mihály nejét, ma már ő is utána ment mert a bánat, a fájdalom annyira körülvette őt, hogy tovább nem bírta elviselni az életet. — Meghalt t. hó 16-án élte 67-ik évében boldog házasságának 59-ik évében; temetése áldozó csütörtök délutánján ment végbe.

— (T P é t)
Budapestről, ki tája volt Rencz czirkuszának, mint ma yar bohóc,- továbbá Carré, Ciniselli, Hüttmann Lider, Derssin és Furró féle czirkuszoknak, társulatával több előadást tart városunkban 15 tagból álló személyzetével a legnagyobb test gyakorlatokban, ballettekben, hangzenékben és néma játéokban

elmondtam. Lehetetlen volt elbujnom, vagy rendbehozni öltözékemet.

Vagy huszan voltak körülöm A ház barátai és cselédei Köztük a cigánynő, karjain tartva a rugdalózdó herceget akár egy polyásgyermeket. Erővel hozta el dühében, mint a vihar, mely a fonnyadt falevével üzi szilaj játékát.

A földre dobta. vadul ordítva:

— Látad ugy-e, mindakét szemekkel?

— Ragadjátok meg, mondá a herceg. Bányákra vigyék!

— Hát bánom én, mondá karjait odanyujtva a zolgáknak. — Hisz meg vagyok boszulva.

Azután, hozzám fordulva így szólt gunyos kacajjal:

— Nem fogod többé látni Elzádat!

* * *

A herceg parancsára mindenki távozott, rajtam és a ház két barátján kívül. Midőn magunkban maradtunk, így szólt hozzám:

— Uram, most jogom volna önt és czinkosát megölni. De nem teszem. A fegyveres elégtételt választom.

Szavamra, mint az előbb a cigányleánnyal kedvem lett volna felkacagni. Hogyan? Párbajozzam a nyomorúkkal? Vajon mivel? Sem kardot, sem pisztolyt nem tudt tartani összezsugorodott kezében

szerepelvén; — Az első előadás szerdán, f. hó 17-én volt nem nagy számu közönség előtt, pedig Tautz Péter az ügyes gimnazistikus mindenkor megérdemli a pártfogást, mert társulata nem is hasonlítható össze holmi csepürágó truppal, mint amilyen az ősszel is volt Szarvason. — Van saját zenekara is, mely elég összhangzatosan működik. Sok volna elősorolni, hogy mi mindent adtak elő az első este, de annyit mégis megemlítünk, hogy Tautz ur kengyelhintán és a kötélen csinált gyakorlatai páratlan szépek voltak. — Ajánljuk őt közönségünk tömegesebb pártfogásába.

— (A M a c z ó é r) felé megint egy új iskolát építenek. A Rohoska Pál féle portát e célra már meg is vette az evang. egyház, s a porta felszentelése a napokban volt.

— (Á l d o z ó - c s ü t ő r t ö k ö n) városunkban első ízben járult a tótajkuak közül mintegy 300 fiu és leány az úrasztalához. — A confirmatio a keresztségénél tett fogadásnak ünnepélyes megújítása. — E fogadást melyet a mindenható Isten előtt az egész egyház jelenlétében tettek, az ur-vacsorával való első éléssel erősítik és pecsételik meg. — Ez idén nagytiszt Áchim Ádám esperes úr részesítette az oktatásban a confirmáltakat. A magyar-ajku confirmansok Pünkösöd elsővasárnapján — veszik fel az urvacsorát. — Ezeket Lányi Gusztáv főgymn tanár és magyar lelkész részesítette oktatásban; a fiuk száma 35, a leányoké 16 volt.

— (A m e g y e i a l i s p á n) felhívta Gyulaváros polgármesterét s a járási szolgabírókat, hogy a f. évi fősorozás alkalmával fölülvizsgálatra utasított hadköteleseket a megye összes sorozó járásaiából a f. hó 30-án B.-Gyulán megejtendő rendkívüli fölülvizsgáló bizottság elé állítsák.

— (A b é k é s m e g y e i) községi jegyzői nyugdíj intézet igazgató választmánya Gyulán f. hó 6-án ülést tartott, melyben a nyugdíj intézeti alap-pénztár 1881. évi zárszámadása 48 395 frt 73 $\frac{1}{2}$ kr. bevétellel, 2171 frt 49 kr. kiadással és 46,220 frt 59 $\frac{1}{2}$ kr., pénztári maradvánnyal megállapított. A nagy menységben mutatókozó hátralékoknak f. évi június hó végéig leendő behajtása iránti erélyes intézkedések megtételére a megyei alispán felkérte határozatott. Végre a zárszámadás minden egyes tételének okmányolhatása s könnyebb meg-

vizsgálhatása céljából a megyebeli községek s a községi jegyzők oda utasítottak, miszerint a teljesítendő befizetésekről ellennyugtákat állítsanak ki s terjesztenek be a megyei pénztári tisztséghez.

— (A m e g y e i) közbátorság állásáról a múlt óra vonatkozólag az alispáni jelentésben a következőket találjuk: A személybiztonság a megyében a lefolyt hóban egy esetben sem háborított meg; a vagyonbiztonság ellen 28 lopási eset követtetett el, melyből kiderített 51, nyomozás alatt maradt 7 eset. A kiderített régebbi keletű lopási esetek száma 9. Jelentékenyebb lopási esetek: Szent-András községben ápril hó 4-én Csipák Jánosné és Török Sándorné házának feltöréssel párosult meglopotása, mely alkalommal kóbor oláh-czigányok 258 frt értékű ág- és ruhaneműt idegenítettek el; Orosházán Gyömrey János kárára ház feltöréssel párosult lopás 150 frt kár-értékkel, ugyancsak Orosházán ápril hó 19-én Friedmann Mór aranyműves boltjának feltörésével 1500 frt értékű ékszerek eltolvajlása. Általában Orosházán a múlt év november hava óta szokatlanul sok ház felverés s ez uton nagyobb károsodást előidézett lopás történt; minek okát a megyei főcsendbiztos az orosházi községi rendőrség hiányos szervezésében, ugyanannak csekély számában és az igen laza éjjeli erőködésben véli föltalálni.

— (A m i a n ö k e t é r d e k l i.) Békésmegye alispánjától, a járási szolgabírók és B.-Gyula város polgármesteréhez a következő átirat érkezett: „A Pozsonyban létező „nőipar tanító-képezde“ célját képezi: hazánk leányaiból, kik erre hivatást éreznek ipar- és munkatanítónőket nevelni, hogy általok az egyes városokban és községekben felállítandó nőipar tanműhelyekben a női munka és női háziipar rendszeresen taníttassék, terjesztessék, s hogy így a nők keresetképesek legyenek. A mint az intézet közelebb kibocsátott értesítőjéből meggyőződés szereshető, az intézet imént említett célját, rövid hét évi fennállás alatt már is fényesen elérte s így a nagy közönség érdeklődését teljes mérvben igényelheti. A netán érdeklődőknek szolgáljanak tudomásul a következők. Az intézeti tanfolyam négy év azokra nézve, kik ipartanítónői képesítvényt, 3 év azokra nézve, kik munkatanítónői bizo-

A herczeg eltalálta gondolatomat és folytatá:

— Ne higgyen sem bolondabbnak, sem nagylelkűbbnek, mint aminő vagyok.

A párbaj, melyet önnek ajánlok, nagyon lehetséges, mint látni fogja.

Csengetett. Egy szolga lépett be.

— Menjen s hozzon egy játszma kártyát.

Midőn a kártyák a herczeg karszéke elé tolt asztalon voltak, magához intett és nyugodt, sőt előzőkeny hangon így szólt hozzám:

— Ha nines ellenére, egy játszmat esinálunk, s a ki veszti, holnap délig főbe lövi magát. Beleegyezik, kedves barátom?

— Örömet. Mit játszunk?

— Écarté-t.

— Legyen. Hány pointben?

— Ötben.

A játszma elkezdődött, a két tanu és a herczegnő jelenlétében, ki daczara a jelenet borzadályos nyugalmának, kíváncsi volt e különös párbaj eredményére.

A herczeg szasszor jobban játszott nálam, ez kétségen kívül állt. De a szerencse feltűnő módon kedvezett. Néhány perc múlva mindkettőnknek négy point-je volt és . . .

* * *

— Eh, mondám Borisnak, fölösleges tovább beszélnie. Hisz az eredmény könnyen kitalálható. minthogy ön itt van. A herczeg vesztett . . .

— Épenséggel nem, felelé Boris . . . A herczeg nyert

— De hisz akkor . . .

Egy pillanatig megvetém Borist, azt hívé, hogy meghátrált szavának beváltása elől. Ő hamisan mosolygott s folytatá:

— Fogja s olvassa el. Ezt a levelet kaptam egy negyedórával később. épen midőn revolveremet nézegettem.

Egy tréfle-királyt adott át, melynek hátára a herczeg irásával a következő szavak voltak olvashatók:

„Uram.

Az én felfogásom szerint, ön nincs megcsalva, mert nem vett észre semmit. De érzem, hogy nem nyúhatnék többé kártyához, mert megbecstelenítettem őket. Pedig kártya nélkül élni nem tudok. Az imént. először és utoljára életemben — csaltam. Mindkettőnknek négy pointja volt s én felvágтам a tréfle-királyt ötödiknek, pedig e kártya önt illeté. Bocsásson meg. Én tudom mit kell tennem. . .

Hirdetmény.

Szarvas város kiváltakozott közönsége részéről közhirré tétetik, hogy a halásznai továbbá a vásár és piac helypénzszedési jog 3 évre f. 1882 évi június 15-től nyilvános árverés útján f. évi június 5-én haszonbérbe fog kiadni; minthogy azonban zárt ajánlatok is elfogadtatnak, a bérleni szándékozók felhivatnak, hogy ilyen ajánlataikat, külön a halásznai, külön a helypénzszedési bérletre vonatkozólag legkésőbb f. 1882 évi június 5-ig a „reg. közbirtokosság pénztárához Szarvason“ czimezve, ahol a feltételek is megtekinthetők — benyújtani sziveskedjenek.

Szarvas 1882 évi májushó 8-án.

Salacz Ferencz

reg. közb. elnök.

Dreher Antal-féle

kiviteli palaczkerek

egyedül kaphatók és megrendelhetők csakis

Dietrich és Gottschlignél Budapesten, vagy

Dreher Antalnál, Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltése a palaczkok töltése czéljára elrett, legkitűnőbb kivitel palaczkereknek.

Ismételadókat legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük

Szives tudomásra.

A t. cz. közönséget, mely csak Dreher-féle kivitel sörét fogyaszt. arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczkerek hamisítatlanok és eredetiek, melyeknek vignettáin a **Dietrich és Gottsch** világosan észrevehető.

Gyógyítása

a meggyengések, köhögés, fulladás, vérköhögés, álmatlanság, étvágyhiány, tüdő és gyomorbajoknak.
az egyedül valódi

HOFF JÁNOS-féle

maláta tápszer gyártmányainak használata által, mint HOFF JÁNOS-féle maláta-kivonat egészségi sör, a HOFF JÁNOS-féle concentrált maláta-kivonat, a HOFF JÁNOS-féle maláta egészségi chokoládé és a HOFF JÁNOS-féle melmaláta czukorkák.

A csaknem minden európai állam, csász. kir. udvari szállítója
HOFF JÁNOS

porosz kir. kereskedelmi tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rendek lovagjának. A Hoff János-féle malátakivonat feltalálója s egyedüli készítőjének.

Bécs, Gyárhelyiség Grabenhof. 2 sz. Iroda és Gyári raktár Graben. Braunerstrasse 8. sz.

Reménytelenül szenvedtem öt éven át a leghevesebb gyomori hurutban. A legbensőbb hálámat fejezem önnek ki annak meggyógyításáért, melyet csakis az ön Hoff János-féle malátakivonat egészség-sörének használata által értem el, s ez által ma már ismét egészségemet visszanyertem. — A hálaló b. jba s env dő' előnyére k' rem ezen soraim nyilvánítására. Mély tisztelettel
Szegevár, 1881. nov. 6 **STABL FERENCZ**
földbirtokos

(Kivonatban.) Az ön HOFF-féle malátakivonati-egészségi sör már egyszer megmentette életemet és annak jóteknő élvezete egészségemnek még most is nélkülözhetlen.

Maradtam még y sz e e tel Baros Miklós Fr. Pozsonyban Duna-utca 450. sz. június 25. 1879.

Szarvason kapható Nyácsik Soma urnál
Mezőtúron Schreiber Sámsonnal,

nyitványt óhajtanak nyerni. A növendékek az intézetben egészséges lakosztályt és jó élelmezést nyernek. Szellemi szórakozásukról több módon van gondoskodva. Felvételi feltételek: a.) az elért 15-ik és tul nem haladt 18-ik év. b.) Évi tartásdíj 170 frt, félévi részletekben előre fizetve. c.) A szükséges ruházat és fehérnemű magával vitele. A folyó évben csak 20 növendék fogván az intézetbe felvétetni, mindazok, kik az intézetbe felvétetni kívánnak, orvosi bizonyítvánnyal, keresztlevéllel és iskolai bizonyítvánnyal ellátott folyamodásukat f. évi július 15-ig az intézet igazgatóságánál (Pozsony, Duna-utca 33) nyujtsák be.

— (K o r e n I s t v á n) gymn. tanár urnak lapunk mult számában közzé tett nyilatkozatára e lapok szerkesztője — hosszaszab távolléte folytán — csak most teheti meg észrevételeit a következőkben. A t. tanár úr nyilatkozatában azzal indokolja a „Hlásznik“ terjesztését, hogy őt önként keresték fel hasznos ismeretek után vagyó emberek s ezeknek egyszerűen segédkezet nyujtott céljuk eléérésére. Ezek az emberek — ugymond — magyarul keveset, vagy épen nem tudók. Ezeknek ajánlotta ő tehát a „Hlásznikot“. Igy áll Koren ur szerint a dolog, s ez a védekezés vajmi gyöngének mondható: szeretnők tudni hogy mért nem ajánlotta azoknak „a magyarul keveset tudóknak“ a magyar néplapok valamelyikét p. o. a Franklin társulat kiadásában megjelenő, Képes néplapot; mely sokkal jobb és olcsóbb lap amannál, amennyiben hetenként jelenik meg, s illusztrációkat is hoz, s a mi fő m a g y a r l a p, miáltal alkalom nyujtatott volna ama „magyarul keveset tudóknak“ a magyar nyelv gyakorlására. Itt ugyan eléggé kilóg a lóláb! viszont azoknak akik semmit sem tudnak magyarul (ilyen meglett ember azonban ritkaság Szarvason) ajánlhatott volna magyar szellemű tót lapot is, mert van ilyen is. Mért ajánlotta nekik épen a Hlásznikot, mely a legveszettebb panszláv lap? Ez itt a bökkenő! Furcsa egy lap lehet ez, ha Koren ur maga jónak látja kinyilvánítani, hogy többé nem fizet rá elő. — Koren ur felhívja nyilatkozatában e lapok szerkesztőjét, hogy igazolja be azon állítását, melyszerint ő pénzes özvegyasszonyok segélyével terjeszti a „Hlásznikot.“ Nem értjük, hogy miért szabadkozik e részben Koren ur, hiszen tán csak nem fogja tagadni, hogy özv. K. Jánosné és P. Jánosné is a „Hlásznik-kör“ tagjai; ez tehát nem ráfogás, hanem tény, s eltekintve a „Hlásznik“ komizságától eléggé hizelgő K. urra. — A t. tanár ur nyilatkozata végén arra kéri a szerkesztőt, hogy ne háborgassa őt csendes visszavonultságában alaptalan gyanúsításokkal. E tul arrogans figyelmeztetésre kötelességének tartja a szerkesztő kijelenteni, hogy ama cikkekben nem gyanúsítások hanem a k ö v e t k e z m é n y e k által is teljesen indokolt v á d a k foglaltattak melyekből engedni mitsem, de melyekhez egyet-mást hozzácsatolni igen is lehet, s ezután a fellépés után szükséges is. Igy Koren ur volt az, ki pár évvel ezelőtt többeket rávett a vagyonosabb polgárok közül, hogy a „Maticzának“, ezen államellenes panszláv úzelméi miatt a kormány által feloszlatott egyesületnek hagyományokat testáljanak. Azt hisszük ezt lesz szives K. ur beismerni, s ezen ténnyel szemben csak nem fogja ismét a naivot játszani. Ugyancsak ő volt az, ki leleplezéseink után a gymnázium VI-ik osztályában a m a g y a r s á g o t k ö p e d e l e m n e k m e r t e m o n d a n i. Azt hisszük ezt sem fogja tagadni, hiszen másnap az osztályfő jelenlétében kénytelen volt az osztály előtt meggondolatlanul kiejt ti szavait recificalni ilyen „stiklikkel“ szemben kár neki arra hivatkozni, hogy Petőfi tanítványa volt; ezzel bizony mit sem bizonyít maga mellett, hiszen Petőfi diák-élete voltaképp csak Pápán jöhet számba ha általában számba jö; ott csillant ki

először költői tehetsége, s nem Aszódon, hol Koren ur tanársága alatt Petőfi algymnáziumi kis diák volt. Általában nevetségés dolog ez a Petőfire való hivatkozás akár Koren ur, akár bármelyik tanárja részéről, ha tekintjük azt, hogy mindössze egyetlen versében emlékezik tanáraitól s ott is csak per „sok számár professorom“ kifejezéssel tractálja őket! Bizonyára nem a K. ur érdeme, hogy az aszódi algymnasium kis Petrovicsából — Petőfi, a nemzet nagy költője vált. K. ur így végzi nyilatkozatát: „óhajtom, hogy társadalmi működése ne irányuljon a nélkülözhetlen öszhang ellen, melynek meglezni tanár és tanítványa közt conditio sine qua non.“ Ezt amint lázzik, tisztán a tanár mondja, ki szereti a dolgokat az iskola szük látkör szerint itelni meg. A sajtónak azonban magasabb intentiói vannak semmint tul ne tehetné magát oly tekinteteken mikkel p. o. a magán életben az egyéni kényelem iránt viseltetünk. Hogy e dolgok megbolygatása mily viharokat idézett elő abban a pohár vízben, mit tanteremnek nevezünk, arra kicsinyes dolognak tartanók reflectálni; de elégtételünkre válik, hogy az országos sajtó egyhangulag mellettünk van a felvetett kérdések tisztázása tárgyában, mely hogy kellemetlen munka volt elismerjük, hogy nem haszontalan: örömmel láttuk.

Tarkaságok.

Naiv:

A kapun csengetnek.

— Nézd meg, ki az? — szól az ur inasához. Az inas visszajön ezzel a jelentéssel:

— Egy vak van kin.

— Mit akar?

— Látni akarná nagyságodat.

Gyermeki észjárás

Apa (a vacsoránál): Ti oly finyasok vagytok. Most már a pecsenye sem izlik nektek. Tudjátok-e, hogy én mit kaptam a szüleimtől vacsorára? Levest vagy melegített főzeléket, meg egy darab fekete kenyeret.

Gyermekek: Ugy-e papa, nálunk jobb dolgod van?!

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetés.

Özv. Thuri Jánosné tulajdonát képező a szarvasi 1497 sz. tjkbe felvett, belső piac-téren lévő üres telek fele része szabad kézből

eladó.

A feltételek megtudhatók Fürich Dénes ügyvédnél Szarvason.

AZ „ÁRPÁD” IRODALMI

ÉS NYOMDAI INTÉZET

S Z A R V A S O N,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos iven,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

minden alakban,

ügyvédi- és kereskedelmi nyomtatványok

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosb áron állittatnak ki.

 Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

A z Á r p á d i n t é z e t ü g y v e z e t ő s é g e

Szarvason.